

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION

अर्थसंकल्पीय अंदाज
BUDGET ESTIMATES

2024 - 2025

निधी संकेतांक : ४०
FUND CODE : 40

बृहन्मुंबई महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केलेल्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग' मध्ये
प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी केलेले फेरफार आणि त्यावरील
प्रशासक (स्थायी समिती) यांचे अभिप्राय

(मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६क (१)
सह वाचावयाचा कलम १२६फ (३) अन्वये)

**MODIFICATIONS MADE BY AN ADMINISTRATOR
(STANDING COMMITTEE) IN THE BUDGET ESTIMATES 'G' AS
PREPARED BY THE MUNICIPAL COMMISSIONER TOGETHER WITH
THE REMARKS OF AN
ADMINISTRATOR (STANDING COMMITTEE) THEREON**

**(UNDER SECTION 6C (1) READ WITH SECTION 126F (3) OF
THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT 1888)**

CONTENTS

BUDGET ESTIMATES - Fund Code - 40

अनुक्रमणिका

अर्थसंकल्पीय अंदाज - निधी संकेतांक-४०

Particulars	Page Numbers पान क्रमांक	तपशील
Remarks of an Administrator (Standing Committee) on the Budget Estimates 'G' for 2024-2025	40.3 to 40.5	सन २०२४-२०२५ च्या अर्थसंकल्प 'ग' वरील प्रशासक (स्थायी समिती) यांचे अभिप्राय
Summary of Income & Expenditure	40.9 to 40.10	उत्पन्न व खर्चाचा सारांश
Statement of Sources and Application of Capital Expenditure	40.12	भांडवली खर्चाची मूलसाधने व विनियोग दर्शविणारा तक्ता

(निधी संकेतांक ४०)

सन २०२४-२०२५ चा अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग' (महसूली उत्पन्न व खर्च)

प्रशासक (स्थायी समिती) यांचे अभिप्राय

पाणी पुरवठा आणि मलनिःसारण खात्याचा निधी संकेतांक ४० अंतर्गत सन २०२४-२०२५ चा अर्थसंकल्पीय अंदाज महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रशासक (स्थायी समिती) यांना सादर केला.

२. सविस्तर चर्चेनंतर, प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी सन २०२३-२०२४ च्या सुधारित अंदाजासह सन २०२४-२०२५ चे महसूली उत्पन्न व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज कोणतेही बदल न करता संमत केले आहे :-

(₹ लाखात)

तपशील	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे		प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी संमत केल्याप्रमाणे	
	सुधारित अंदाज २०२३-२०२४	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५	सुधारित अंदाज २०२३-२०२४	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५
महसूली उत्पन्न	६६०१९४.१६	७१२३१५.१३	६६०१९४.१६	७१२३१५.१३
महसूली खर्च	६१९७७५.५१	४१५९३३.४०	६१९७७५.५१	४१५९३३.४०
भांडवली खर्चाला वर्ग/तरतूद/अंशदान	४०१००.००	२९६०००.००	४०१००.००	२९६०००.००
महसूली शिल्लक	३१८.६५	३८१.७३	३१८.६५	३८१.७३

३. वर नमूद केल्यानुसार, प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी छाननी करून संमत केलेला महसूली उत्पन्न व महसूली खर्च ह्यासंबंधातील सन २०२३-२०२४ करिताचा सुधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज तसेच सन २०२४-२०२५ चा अर्थसंकल्पीय अंदाज आता, विचारार्थ व संमतीकरिता ह्यासोबत प्रशासक (महानगरपालिका) यांना सादर करण्यात येत आहे.

४. आयुक्तांनी सादर केलेल्या सन २०२४-२०२५ करिताच्या अर्थसंकल्प 'ग' अंतर्गत आस्थापना अनुसूचीमधील वाढ व घट दर्शविणाऱ्या विवरणपत्रांची प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी छाननी केली असून, त्यामध्ये कोणतेही बदल न करता ती संमत केली आहे.

महानगरपालिका कार्यालय,
मुंबई, दि. २८ फेब्रुवारी, २०२४

डॉ. इ. सिं. चहल
प्रशासक,
(स्थायी समिती)

(निधी संकेतांक ४०)

सन २०२४-२०२५ चा अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग' (भांडवली जमा व खर्च)

प्रशासक (स्थायी समिती) यांचे अभिप्राय

सन २०२४-२०२५ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात अर्थसंकल्प 'ग' अंतर्गतच्या प्रकल्प कामांसाठी ₹९८२०००.०० लाख इतका भांडवली खर्च अंदाजिला आहे.

२. सन २०२४-२०२५ करिता, अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करताना, अंशदान स्वरूपात मिळणाऱ्या ₹२५९००.२० लाख, महसुली शिलकीतून उपलब्ध होणारा निधी ₹२९६३८१.७३ लाख, विशेष प्रकल्प कामांकरिता निधी मधून वापरलेली रक्कम ₹८९६४७.०० लाख आणि मुंबई मलनिःसारण प्रकल्पांतर्गत सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांच्या कामांसाठी वापरलेली रक्कम ₹४०९०००.०० लाख, संचित वर्ताळ्यामधून ₹१६१४५२.८० लाख इतका निधी जमेस धरून ₹९८२३८१.७३ लाख इतकी भांडवली जमा झाली, त्यापैकी ₹९८२०००.०० लाख एवढी रक्कम भांडवली खर्चाला वर्ग करून ₹३८१.७३ लाख एवढी शिल्लक दर्शवून अर्थसंकल्प 'ग' संतुलीत करण्यात आला आहे.

३. महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केलेला सन २०२४-२०२५ चा ₹९८२०००.०० लाख इतका भांडवली खर्च प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी त्यात कोणताही फेरफार न करता ₹९८२०००.०० लाख इतकाच संमत केला आहे.

४. महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविलेला आणि प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी संमत केलेला सन २०२३-२०२४ चा सुधारित अंदाज व सन २०२४-२०२५ करिताचा भांडवली खर्चाचा खातेनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज पुढीलप्रमाणे आहे :-

(₹ लाखात)

खाते	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे		प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी संमत केल्याप्रमाणे	
	सुधारित अंदाज २०२३-२०२४	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५	सुधारित अंदाज २०२३-२०२४	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५
सामायिक सेवा	२३४०.००	३३००.००	२३४०.००	३३००.००
जल अभियंता	८५२६०.००	१०२०००.००	८५२६०.००	१०२०००.००
पाणी पुरवठा प्रकल्प	८३०००.००	२४००००.००	८३०००.००	२४००००.००
मलनिःसारण प्रचालन	१९२००.००	५५७००.००	१९२००.००	५५७००.००
मलनिःसारण प्रकल्प	६००००.००	७६५००.००	६००००.००	७६५००.००
मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	२५६०००.००	५०४५००.००	२५६०००.००	५०४५००.००
एकूण	५०५८००.००	९८२०००.००	५०५८००.००	९८२०००.००

५. महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केलेले आणि प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी संमत केलेले सन २०२३-२०२४ चे सुधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज व सन २०२४-२०२५ करिताचे अर्थसंकल्पीय अंदाजाकरिता साधन सामुग्री आणि निधीचा विनियोग ह्यासंबंधीचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

(₹ लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे		प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी संमत केल्याप्रमाणे	
		सुधारित अंदाज २०२३-२०२४	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५	सुधारित अंदाज २०२३-२०२४	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५
१.	प्रचालनात्मक खर्च आणि तरतुदी भागविल्यानंतर राहणारी महसुली शिल्लक	४०४१८.६५	२९६३८१.७३	४०४१८.६५	२९६३८१.७३
२.	अधिक :				
	अनुदान -				
	अंशदान -	२३९७५.००	२५९००.२०	२३९७५.००	२५९००.२०
	संचित वर्ताळा -	१८५४८५.००	१६१४५२.८०	१८५४८५.००	१६१४५२.८०
	निधीमधून वापरलेली रक्कम -	२५६२४०.००	४९८६४७.००	२५६२४०.००	४९८६४७.००
	एकूण भांडवली जमा (अ)	५०६११८.६५	९८२३८१.७३	५०६११८.६५	९८२३८१.७३
३.	वजा : भांडवली खर्च	५०५८००.००	९८२०००.००	५०५८००.००	९८२०००.००
	एकूण भांडवली खर्च (ब)	५०५८००.००	९८२०००.००	५०५८००.००	९८२०००.००
	निव्वळ शिल्लक (अ) - (ब)	३१८.६५	३८१.७३	३१८.६५	३८१.७३

६. वर नमूद केल्याप्रमाणे, प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी छाननी करून संमत केलेला सन २०२३-२०२४ चा भांडवली जमा व खर्चाचा सुधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज तसेच सन २०२४-२०२५ चा भांडवली जमा व खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाज आता, प्रशासक (महानगरपालिका) यांच्या संमती व स्वीकृतीकरिता सादर करण्यात येत आहे.

महानगरपालिका कार्यालय,
मुंबई, दि. २८ फेब्रुवारी, २०२४

डॉ. इ. सिं. चहल
प्रशासक,
(स्थायी समिती)

अर्थसंकल्पीय अंदाज
BUDGET ESTIMATES

निधी संकेतांक-४०
Fund Code - 40

सन २०२३-२०२४ चे सुधारित अंदाज व सन २०२४-२०२५ च्या
अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी अंतर्भूत केलेले बदल

CHANGES INCORPORATED IN THE REVISED ESTIMATES
2023-2024 & BUDGET ESTIMATES 2024-2025
BY AN ADMINISTRATOR (STANDING COMMITTEE)

REVISED BUDGET ESTIMATES - Fund Code - 40

सुधारित अंदाज - निधी संकेतांक-४०

Grand Summary of Total Revenue Income, Revenue Expenditure & Capital Expenditure for Revised Estimates 2023-2024

एकूण महसूली उत्पन्न, महसूली खर्च आणि भांडवली खर्चाचा सुधारित अंदाज २०२३-२०२४ - सारांश

(₹ in thousand / हजारत)

Deptt. Code खाते संकेतांक	Name of the Department खात्याचे नाव	Revenue Income महसूली उत्पन्न		Revenue Expenditure महसूली खर्च		Capital Expenditure भांडवली खर्च	
		As Prepared by Municipal Commissioner महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	As approved by an Administrator (Standing Committee) प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे	As Prepared by Municipal Commissioner महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	As approved by an Administrator (Standing Committee) प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे	As Prepared by Municipal Commissioner महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	As approved by an Administrator (Standing Committee) प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे
11	Municipal Chief Auditor's Department/ म.न.पा. मुख्य लेखा परिक्षक खाते	...	...	169331	169331	...	...
12	Deputy Municipal Commissioner's Office/ महानगरपालिका उप-आयुक्त खाते	...	...	319614	319614	300	300
13	Chief Accountant's Department (W.S.S.D.)/ प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) खाते	10549546	10549546	3593797	3593797	2855	2855
16	Mumbai Municipal Security Force Department/ मुंबई महानगरपालिका सुरक्षा दल खाते	...	...	1252074	1252074	...	...
32	Transport Department/ परिवहन खाते	885	885	1691019	1691019	230845	230845
49	Hydraulic Engineer Department/ जल अभियंता खाते	31914226	31914226	37758552	37758552	8526000	8526000
50	Water Supply Project Department/ पाणी पुरवठा प्रकल्प खाते	...	...	517939	517939	8300000	8300000
51	Sewerage Operation Department/ मलनिःसारण प्रचालन खाते	23554759	23554759	15938960	15938960	1920000	1920000
52	Sewerage Project Department/ मलनिःसारण प्रकल्प खाते	...	...	444031	444031	6000000	6000000
53	Mumbai Sewage Disposal Project Department/ मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प खाते	...	...	292234	292234	25600000	25600000
	Total/ एकूण	66019416	66019416	61977551	61977551	50580000	50580000

BUDGET ESTIMATES - Fund Code - 40**अर्थसंकल्पीय अंदाज - निधी संकेतांक-४०****Grand Summary of Total Revenue Income, Revenue Expenditure & Capital Expenditure for the year 2024-2025****एकूण महसूली उत्पन्न, महसूली खर्च आणि भांडवली खर्चाचा सारांश २०२४-२०२५**

(₹ in thousand / हजारत)

Deptt. Code	Name of the Department	Revenue Income महसूली उत्पन्न		Revenue Expenditure महसूली खर्च		Capital Expenditure भांडवली खर्च	
		As Prepared by Municipal Commissioner	As approved by an Administrator (Standing Committee)	As Prepared by Municipal Commissioner	As approved by an Administrator (Standing Committee)	As Prepared by Municipal Commissioner	As approved by an Administrator (Standing Committee)
खाते संकेतांक	खात्याचे नाव	महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे	महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे	महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे
11	Municipal Chief Auditor's Department/ म.न.पा. मुख्य लेखा परिक्षक खाते	...	...	216673	216673	...	...
12	Deputy Municipal Commissioner's Office/ महानगरपालिका उप-आयुक्त खाते	...	...	340830	340830	300	300
13	Chief Accountant's Department (W.S.S.D.)/ प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) खाते	11754247	11754247	3751037	3751037	5927	5927
16	Mumbai Municipal Security Force Department/ मुंबई महानगरपालिका सुरक्षा दल खाते	...	...	1625949	1625949	...	...
32	Transport Department/ परिवहन खाते	900	900	1854856	1854856	323773	323773
49	Hydraulic Engineer Department/ जल अभियंता खाते	34042003	34042003	22722224	22722224	10200000	10200000
50	Water Supply Project Department/ पाणी पुरवठा प्रकल्प खाते	...	...	703148	703148	24000000	24000000
51	Sewerage Operation Department/ मलनिःसारण प्रचालन खाते	25434363	25434363	9443913	9443913	5570000	5570000
52	Sewerage Project Department/ मलनिःसारण प्रकल्प खाते	...	...	578872	578872	7650000	7650000
53	Mumbai Sewage Disposal Project Department/ मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प खाते	...	...	355838	355838	50450000	50450000
	Total/ एकूण	71231513	71231513	41593340	41593340	98200000	98200000

अर्थसंकल्पीय अंदाज
BUDGET ESTIMATES

निधी संकेतांक-४०
Fund Code - 40

भांडवली खर्चाची मूलसाधने व विनियोग दर्शविणारा तक्ता

STATEMENT OF SOURCES AND APPLICATION
OF CAPITAL EXPENDITURE

STATEMENT OF SOURCES AND APPLICATION OF CAPITAL EXPENDITURE /

भांडवली खर्चाची मूलसाधने व विनियोग दर्शविणारा तक्ता

(₹ in Thousand / ₹ हजारत)

Particulars	B.E. 2023-2024 अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	Revised Estimates 2023-2024 सुधारित अंदाज २०२३-२०२४		Budget Estimates 2024-2025 अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२४-२०२५		तपशील
	As adopted by the Corporation महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे	As Prepared by the Municipal Commissioner महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	As approved by an Administrator (Standing Committee) प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे	As Prepared by the Municipal Commissioner महापालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	As approved by an Administrator (Standing Committee) प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी मंजूरी दिल्याप्रमाणे	
SOURCES						मूलसाधने
Revenue Surplus	29822121	4041865	4041865	29638173	29638173	महसुली शिल्लक
Contribution from Budget 'A' for Development Fund	2172500	2250000	2250000	2475000	2475000	अर्थसंकल्प 'अ' कडून विकास निधीस अंशदान
Transfer from Accumulated Surplus	...	18548500	18548500	16145280	16145280	संचित वर्ताळ्यामधून वर्ग
Contribution from Government / Private Organisations for Capital Works	186000	147500	147500	115020	115020	सरकारी / खाजगी संस्थांकडून भांडवली कामांसाठी अंशदान
Utilization from Fund for Special Project	9620152	7674000	7674000	8964700	8964700	विशेष प्रकल्प कामाकरिता निधीमधून वापरलेली रक्कम
Utilization from Fund for works of Sewerage Treatment Plants under MSDP	27950000	17950000	17950000	40900000	40900000	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्पांतर्गत सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांच्या कामांसाठी निधीमधून वापरलेली रक्कम
Total Sources (A)	69750773	50611865	50611865	98238173	98238173	मूलसाधनांची एकूण बेरीज (अ)
APPLICATION						विनियोग
Common Services	223950	234000	234000	330000	330000	सामायिक सेवा
Hydraulic Engineer	7800000	8526000	8526000	10200000	10200000	जल अभियंता
Water Supply Project	13760000	8300000	8300000	24000000	24000000	पाणी पुरवठा प्रकल्प
Sewerage Operation	3640000	1920000	1920000	5570000	5570000	मलनिःसारण प्रचालन
Sewerage Project	8590152	6000000	6000000	7650000	7650000	मलनिःसारण प्रकल्प
M.S.D.P.	35667784	25600000	25600000	50450000	50450000	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प
Total Application (B)	69681886	50580000	50580000	98200000	98200000	विनियोगाची एकूण बेरीज (ब)
Net Surplus = (A - B)	68887	31865	31865	38173	38173	वर्ताळा = (अ - ब)